

KEMENESALJA

Megjelenik minden vasárnap reggel.
Előfizetés: Ár: negyedévre 2 pengő, félévre 4 pengő,
egész évre 8 pengő.
Hirdetés díja előre fizetendő.

POLITIKAI LAP.
Felelős Szerkesztő és kiadó:
DINKREVE NÁNDOR.

Szerkesztőség és Kiadóhivatal
Dinkreve Nándor Könyvnyomdája C. ö. d.
Idő jutalmazók a szellemi rész illetékei
hirdetések és minden más szolgáltatás

Külkereskedelmi mérlegünk és az akácfa.

Irtó: Moser Ernő.

Csonkama gyorsország a trianoni szerződés érvénybe lépése óta a megazított területek ez idő szerinti birtokosainak évről-évre óriási összegeket fizet az onnan behozott szerfáért és tűzifáért.

Nagymagyarországnak erdőeségei 12,900,000 holdon, a mai Magyarország erdőeségei alig valamivel több, mint 2 millió holdon terülnek el. Nagymagyarország a háború előtti évenként átlag évenként 7-8 millió köbméter szilfa és 9-10 millió köbméter tűzifát termelt ki. Ezzel szemben Csonkama gyorsország erdőeségeiből évenként csak alig 300,000 köbméter szerfát és nem egészen 1 és fél millió köbméter tűzifát termelnek ki. Legnagyobb a hiányfenyőfában, melyből 1930. évben mindössen 26,000 köbméter erdei fenyőt, 540 köbméter feketefenyőt és 520 köbméter luc, vörös és feketefenyőt termeltek ki.

Az oka annak, hogy haszonfáért olyan súlyos adót kell az utóállamoknak fizetni, amelyen segíteni alig lehet, de segíteni lehetne azon, hogy évenként ne kerüljön külföldre sok millió pengő tűzifáért, mert tűzifával aránylag rövid időn belül önmagunk láthatnánk el szükségleteinket.

Ha már az ipar a külföldi fát nem el, nélkülözhetnék azt a hazatartások, amelyek még ma is ragaszkodnak a bükk hasabfához, mint tűzifához. Ezen ragaszkodásnak részben a következménye, hogy külkereskedelmi mérlegünkben a fahozatal évenként megismétlődő súlyos teherként jelenl, amely mérlegünknek aktivitását erősen rontja.

Ha az elmúlt évtized egyes éveinek külkereskedelmi mérlegeit megnézzük, fájó érzés fog el, amikor azt látjuk, hogy a behozott fának értéke minden évben nagyobb a kivitt buza értékénél.

Nem régiben jelentek meg az 1933. 9. hónapjának külkereskedelmi forgalmának statisztikai adatai, amelyek szerint az első 9 hónapja alatt a kivitt buza értéke 17,7 milliót tett ki, ezzel ezekben nem számítva a behozott faipari termékek és fapapír, több mint 17 és fél millió pengős értékét, tisztán fájért 20 millió pengőt fizeltünk a körülöttünk fekvő államoknak. Talán ez a tétel egyik fő oka annak, hogy külkereskedelmi mérlegünkkel egyensúlyba hozni nem tudjuk, pedig a bajon bizonyos fokig máris segíteni lehetne és pedig ha a fogyasztók hozzászoknának a látszólag gyengébb minőségű magyar fának használatához és ha úgy az egyes földtulajdonosok, mint az illetékes ha-

tóságok a gyorsnövésű nyersen is használható akácoknak az ültetését szorgalmaznák olyan területeken, amelyek másra alig használhatók és különösen ha az egész vonalon szigorúan végrehajtanák az 1923. évi 19. t. cikket, amely elrendeli, hogy minden tanyabelsőség és 50 holdnál nagyobb birtok legalább egy sor fával befásítandó, illetve hogy minden 50 hold terület után egy hold erdő létesítendő.

De tovább is kellene menni. Kötelen kellene elrendelni, amire a szabócski kú és nagybirtokosok már régóta rájöttek, hogy földeknek utakba torkoló véglet akácfával ültessék be. Nem tudom biztosan, de valószínűnek tartom, hogy olyan községekben, amelyekben az utak megyevégei be vannak fásítva, egyáltalán nem, vagy sokkal kevesebb tűzifát hoznak be, mint pl. az alföld azon községeibe és tanyáira, ahol a fát a gazdálkodók nem szeretik. Ha valamikor szükségünk volt arra, hogy minden talpalatnyi földet hasznosítsunk, hogy mindent, amit csak lehet ilhöz termeljünk, úgy erre ma igazán szükségünk van.

Olaszországban a meggycsereket, hogy a selyemhernyótenyésztéshez szükséges eperfafehérmennyiséget biztosítsák, ritkán ültetett, alacsonyra nevelt eperfákkal szegélyezik. Hogy a fák közötti helyet se hagyják kihasználatlannal, a fátörzseket oxolpnak hasznátva, közöttük egyszerű szőlőlugosokat hoznak. Az olasz bormennyiségnek számottevő részét ezek a szőlőlugosok szolgáltatják. Az olasz fronton harcolt katonák, ezekre a kilátást elvevő akadályokra bizonyára még élénken emlékeznek. A háborúban ezek a lugosok és fák szinte átkozottan kellemetlenek voltak. Békében azonban tulajdonosoknak jövedelmet, a nemzetnek hasznót biztosítanak. Az olasz minden talpalatnyi földet megbecsül, igyekszik abból hasznót húzni. Miért ne lehetne az nálunk is így? Miért ne húzhatna a sok helyen még meddő meggycserekből az olasz mintájára, ha más módon is, hasznót a magyar gazdák. A korábban megkezdett intézkedések mellett a magyar sajtónak is, különösen a vidéki sajtónak sikra kellene szólnia, megfelelő propagandát indítani az akácfa-ültetésnek, amely propaganda bizonyára meghozná a maga eredményeit azért is, mert az akácfa-ültetés jóformán pénzbe sem kerül. Növekedése gyors, érési ideje rövid, a kivágott fának földben maradt gyökerei nagymennyiségű sarjshajtást adnak, virágzása idején pompás néblgelő, már aránylag igen kevés befásított terület is, egy-egy kisebb-nagyobb évi tűzifatermelő és szerszámfa szükségletét legezi.

Igaz, hogy a magyar ember kan-

zervatív, igaz az is, hogy sokszor nem látja meg a haszon lehetőségeit, a megszokottal nem szivesen cseréli fel. Ami jó volna az apáknak, jó neki is. Igaz, hogy a konzervatizmus sok esetben hasznos lehet és hasznos is, de vannak esetek, amikor nagyon is káros. A fent tárgyaltak megzivelése nemcsak az egyeseknek hozna hasznót, de hasznót hoz az egész nemzetnek.

Meg vagyok győződve, ha a sajtó nemcsak a gyümölcsfa, hanem az akácfa-ültetésének kérdésével is fokozatosabban foglalkozik, azt állandóan propagálni fogja, nem marad el az eredmény, talán belőriz azon vidéknek a magyarja is, ahol a megye végén álló lasort a gazda még mindig ellenségeának tartja, mert annak árnyékában lönkre megy a velde.

Mai magyarok nótáiból.

I. Kincses Erdélyország felett.

Kincses Erdélyország felett
Bónót festi meg az eget
Szelek szárnyán fejok szállnak.
Sötét éjjei rémek járnak.

A Hargitán nehéz kőd út,
Könny és sírás köröm-körül,
Ropogva ég a nagy erdő.
Erdélyország bus temető.

Kincses Erdélyország felett,
Élőnek a vérszellegek,
Az igazság fényugra
Lerogyog a Hargitára.

Ne sirj, ne sirj édesanyám!
Vadvirágos szű ő hazám.
— Keizeng a kürt nemskóra,
Berugtatunk Kolozsavára!

Az ivóvizről és a kut készítéséről.

Irtó: Szanyi István, kir. fővegység, a szegedi vegyiskisérleti és paprikakísérleti állomás vezetője. 3)

Mély kut

ásásával elérjük azt is, hogy vizünk nemcsak bőséges és tiszta, hanem telenyáron egyforma hőfoku, hűsítő hatású lesz. Oly mély legyen a kut hogy odasem a nap forró sugarai, sem a tél fagyos hidege, de a szenny és baktériumok se jussanak le. Minél mélyebből szerezzük a vizet, az annál tisztább,

A kut vizének tisztán való megőrzése szempontjából igen fontos a kut kifogástalji bélése. Talaz kut fala teljesen zárt, víz nem szivároghat ki belőle. Igen ezért nem célszerű a kut belsejét terméskövel, téglatval kirakni. Ezekben ugyanis átszivároghat a csapadékvíz, a szennyvíz, a trágyalé stb., másrészt moha is könnyen megteleped. heik rajta. Azonkívül rovarok, sőt ma-

darak is készíthetnek maguknak szállást a ki és beálló részekben. Az ily kutbéllel még a patkány is átfurhatja. Legelőszűrőbb és a kutyakészítőknek is könnyebb, a kutat egymásba illő betonkrikákkal beletelni. Ezek teljesen vízhatlanok erősek, oldalfaluk sima és így minden szempontból legelőnyösebb használatuk. A sekély, kövel kirakott, mohás kutba a béka is belekerülhet. Sőt oly falusi kutakat is láttam, melyekben veretek tanyáztak. A béka énekétől hangos kutakat, a kutban lakó, békakirályt - hagyjuk meg a mesék világának ijesztésül. Úgyeljünk azonban nagyon arra, hogy a kutba semmi élő, vagy holt anyag bele ne kerülhessen. A kut az egyik legfontosabb élelmiszertanknak, a viznek tartálya, edénye, óvjuk azt tehát minden szennyezési lehetőségtől.

Amint elkerülhetetlenül szükséges a kut jó foglaltsága, bételölhető a kut betakarása, lefödése is. A nyitott, fedetlen kutakba ugyanis a szél port, szemetet, a rovarok és madarak mindenféle hulladékot, szennyanyagokat juttathatnak be. Azonkívül még a játszó gyerekek labdái, sárgolyóisa és más játéka is könnyen beleeshetnek a nyitott kutba. Számolni kell ezeken kívül a harag és kicsinyes bosszu kuttertőző csunya eseteivel is, valamint a csintalan és vásott gyerekek döglött macskáival is. A tejet és más ételeket fedővel védjük a szennyezéstől. Az ivóvíz tartályának, a kutnak - befödésére azonban - sajnos - igen kevés ember gondol. Azt az ételt, amelybe valami idegen, szennyező anyag kerül, nem fogyasztjuk el, a vizet azonban, melybe állandóan szennyező anyag kerül, talán jó guszttal fogyasztjuk egyesek, - igaz, öntudatlanul.

Igen ügyelni kell arra is, hogy a kut alkatrészei jók, hézagmentesek legyenek. A kutkava szorosan illeszkedik a talajhoz. A kut a leletőség szerint magas helyen álljon. Így az előtöltött víz és a csapadék nem folyhat be a kutba, hanem a kut környékéről gyorsan leszalad. Célszerű ezért a kut környékét feltölteni, illetve a kutat a telek legmagasabb pontján állni.

Mindezek szem előtt tartásával elérhetjük azt, hogy ivóvizünkbe semmi szennyező, vagy fertőző idegen anyag nem kerül és azt tisztán és guszttal tudjuk megőrizni. Epen ezért nem szabad a kuttal mosni sem. Elkerülhetetlen ugyanis, hogy a mosást kilócsanós az előtöltött szennyezett víz egy része bele ne kerüljön a kutba még akkor is, ha az alkatrészek jók és szorosan illeszkednek egymáshoz. Legyen azonban a kuttal csatorna, amely a kuttól a felesleges vizet elvezeti, a kutat neha is emelni, tisztítani, az oldalfalakat lekapartatni, a fenéket pedig kikotortatni. E kaparások azonban a trágyadomb közepére kerüljenek, ne hagyjuk azokat a kut körül poshadni.

Hogy milyen kutak készítsunk?

Ez biz' elsősorban penzarcánktel

helyes és olyan szerkezetű, hogy sem a környék, sem kívülről nem szennyeződhet. Itt talán leginkább érvényes az a mondas, hogy minden fővénykészszer fizet. A rosszul kiválasztott helyen, gyenge szerkezettel készült anyagokból készült nyitott kut nem sokáig

tart és ami a legfontosabb, nem is adhat kifogástalan minőségű, egészséges és tiszta vizet. Ha azután a szennyzet kut vizét sem az ember, sem az állat nem fogyasztja szivesen, vagy a fertőző víz esetleg betegséget okoz, bizony hiába vakarja tarkóját a magyar. Ismét csak a saját kárára tanult. Ezért kell tanítani, szoktatni, nevelni az embereket a jó ivóvíz megbecsülésére, jó minőségben való megtartására. Igen valószínű, hogy a néhol fellépő mértékelen károkat okozó alkoholfogyasztás egyik oka a jó ivóvíz hiánya. (Folyt. köv.)

Sztranyovszky Sándor

a Nemzeti Egység Pártjának támogatását biztosította az Országos Gazdatiszti Egyesület új vezetőségének. az Országos Egyesületének tiszteletbeli elnöke.

A Magyar Gazdatisztek és Erdősztetek Országos Egyesületének május 30-án megválasztott új vezetői: Bayer János elnök és Faber György ügyvezető június 2-án megjelentek a parlamentben, ahol bemutatkozó látogatást tettek a Nemzeti Egység Pártjának agrárcsoportja előtt és tisztelegtek mindazon képviselőknél, akik eddig is személyes tanujelét adták a gazdatiszti társadalom törekvései iránti megértésüknek és akik az 1932 június 4-iki Országos Gazdatiszti Nagykongresszus résztvevői voltak. Az 1. számú tanácskozó teremben mintegy 40 agrárképviselő gyűlt össze, kik között ott voltak Sztranyovszky Sándor a párt elnöke, báró Biedermann Imre, báró Vay Miklós, Mayer János volt földmívelésügyi miniszter, dr. Schandl Károly volt földmívelésügyi miniszter, Simon András, dr. Ignády Aladár, Csikvándy Ernő, dr. Mayer Károly jelenlegi földmívelésügyi államtitkár stb.

Sztranyovszky Sándor a Nemzeti Egység Pártjának elnöke mutatta be a képviselőknél a Magyar Gazdatisztek és Erdősztetek Országos Egyesületének megválasztott felelős vezetőit. Bayer János országos elnök ismertette a gazdatisztek hármias kivánságát s felkérte a Nemzeti Egység Pártját, tegye lehetővé, hogy a gazdatisztek társadalmának évtizedes kivánságai lehetőleg még ebben az esztendőben törvényhozási rendezést nyerjenek. Az értekezleten résztvevő képviselők osztatlan tét-zéssel és helyesléssel fogadták Bayer János előterjesztését és Sztranyovszky Sándor pártelnök kijelentette, hogy a maguk részéről a legmelegebben támogatják a gazdatiszti törekvéseket s igyekeznek odahatni, hogy a törvényrevízió mihamarabb a parlament színe elé kerüljön. Káta Mihály földmívelésügyi miniszter két ízben fogadta már a Gazdatisztek Országos Intéző Bizottságát s Mayer Károly államtitkár, országgy. képviselőt kérte fel arra, hogy a gazdatiszti érdekeltségek által sürögősen előterjesztendő törvényjavaslat-tervezetet - pontról-pontra vitassa meg.

dult meg, melynek során Faber György országos ügyvezető bejelentette, hogy az egyesület új elnöksége memorandumot dolgozott ki és azt a jövő hét folyamán át fogja nyújtani Sztranyovszky Sándor elnöknek, aki a Nemzeti Egység Pártjának tagja és az országos vezetőség

Báró Vay Miklós országgyűlési képviselő, nagybirtokost felkérték az országos gazdatiszti egyesület új elnökségének elfogadására, aki az egyhangú kivánságnak készséggel eleget is tett és közvetlen közreműködését kilátásba helyezte.

Abból a megértő fogadtatásból, amelyben a Nemzeti Egység Pártja a gazdatisztek újonnan megválasztott vezetőit részesítette, méltán remélheti a gazdatiszti kar, hogy évtizedes sérelmei végre-valahára orvosolásra fognak találni. A Felsőudnantuti Kerületi Gazdatiszti Kör részéről annak ügyvezető titkára Tóth Lajos vett részt az új elnökség első tisztelegéseiben.

Keresek 25—100 holdig terjedő bérletet épülettel együtt (lehet részletekben is), Vas, Veszprém, Sopron, vagy Gyormegye területén.

Ajánlatok a Jap kiadójába kéretnek.

H I R E K.

Az apátság jubileumi ünnepe.

A dömölki Bencés apátság ünnepeinek ötödik ünnepe lesz ma Szentháromság vasárnapján, amelyen a kath. egyháznak két kiváló főpapja: dr. Gergely József, premontrai kanonok-rend csornai premontrai apátja és dr. Huszár Mihály országgyűlési képviselő, sárvári apát-plébános is részt vesz. Az utóbbi a sarvart pücsüsk nagy csoportja élén érkezik városunkba.

A mai ünnep programja a következő:

Kemenesalja és vidéke hódolata a celli Szűzanyánál.

Delelőtt 10 órakor főpapi misét pontifikál dr. Gergely József premontrai kanonok-rendi prépost-prélátus, Szentháromság dr. Huszár Mihály sárvári apát plébános, országgyűlési képviselő. Ugyanakkor a Szentháromság szobornál tábori misét tart Pártly József jánosházai plébános, szentbeszédet mond Kiss Lajos dr. kemenesaljai esperes.

Nagyimise után Mária-körmenet. Vezeli dr. Gergely József csornai premontrai kanonok-rendi prépost-prélátus.

Délután 3 órakor látás.

Este 8 órakor műkedvelői előadást tart a celldömölki Mária Kongregáció az Ipartestületi székház nagytermében, előadják a »Romok meséje« című 3 felvonásos alkalmi színművet.

Celldömölki

közörsége teszi, hogy a nagyvárosban ismétlődő iskolában az 1933-34. évi tanév első napokon tartatott meg: október 26-27, azaz október 22-23, azaz október 23. A tanköteleseket minden testi vagy szellemi fogyatékosokra, egészséges állapotokra való tekintet nélkül és akkor is be kell tartani, ha gondviselőjük házi oktatásban kívánja őket részesíteni. Ezen rendelkezéseket

viselőik ellen a közörség alapján az előjáróság megindítja a büntető eljárást.

Kövérpöstyénél ülése. Tegnap délelőtt 10 órakor tartotta képviselőtestületünk rendkívüli közgyűlést, mely alkalmával az alábbi ügyeket tárgyalta:

Berkes János indítványt terjesztett be, hogy Virághalmi Ferenc nagyvenyigeas szá-

zados, Szijj Lajos volt községi jegyző, Göttmann Bodog és Gyarmathy Janos volt celladómőri ügyvéd s irjait a község vegye gondozás alá. A képviselőtestület így határozott.

Az ág. h. ev. gyülekezet ingatlan átengedési kérelmét ismét nem lehetett tárgyalni, mert az ingatlan átengedéshez szükséges képviselőtestületi tagok nem voltak együtt kellő számban.

Höng Samuel kéri, hogy részére 40 P-t összesen közzé von a címen, hogy a község késedelmes fizetése miatt merült fel nála a 40 pengő tulkiadás. Hirvanus a Sportpálya pen levő Kulturházat Höngig építette fel, itt voltak a követelések.

Kapuztrán Janos cserkészcsapat, valamint a L. h. el. cserkészcsapat kéri, a cserkész jamboreén való képviselést végett a község segítségét ad. A képviselőtestület a cserkészcsapatoknak egyenként 20—20 pengő szavazott meg.

Vel. kei Antal kéri, engedjék meg neki, hogy körhintáját a Japán parkba alitthassa fel, ugyanarra a helyre, ahol régebben állt a ligeti pavillon. Uyanoda ohajtana egy díszes kivitelű pavillont aulitna, amelyben üdítő italokat és cukorkákat árulitana. A képviselőtestület a kérelmet hosszabb vita után elfogadta, azaz, hogy a körhintát, valamint a cukorkabódit ideiglenesen felalithatja az előjáróság által megjelölendő helyre.

Kustos Gyula és társai körvénnyel adtak be az apró birtokoknak a közterületekre való kiengedése tárgyában. A körvénny aláírták Vaszárter körvénnyek, a volt-Palfy, Gyár és Kórház-utcai lakosok. A képviselőtestület a megindított kérelmet elutasította.

Csohány József képviselőtestületi tag ugyancsak ebben az ügyben adott be indítványt, melyben ramulat arra, hogy a mai gazdasági helyzetben nem lehet olyan rendeleteket hozni, melyek a költelkeken lakó polgárainkat megfosztják, vagy korlátozzák a birtokok tartásában, így a gazdasági boldogulásban. Mar a tyúkgy-első-tárgyalásakor is eleno volt az egész község területére szóló rendelet. kibocsátásának, mert semmi értelme nem talja annak költelki lakosok miért ne engedhessek ki apró állataikat az utcára akkor, mikor ott senkinek nem okoznak kárt. Nem híre annak, hogy tyúkokat, apró állatokat engedjenek ki a polgárok oda, ahol azoknak nincs helyük. Ezt maguk a józan polgárok is belátják és nem is próbálkoznak hasonló kérelmel. A képviselőtestület az indítványt vita után leszavazta.

Jubileumi ünnepek költségei tárgyában hozott törvényhatósági véghatározatot jelentette be az előjáróság, mely szerint a vármegye a képviselőtestület által hozott határozatot jórahagyta.

Máv. dajlárdá részére a budapesti dalosversenyen való részvétel céljából a képviselőtestület annak idején 150 pengő részbeni költségmegtérítést szavazott meg. A törvényhatóság a határozatot helybeahagyta.

Evang. ifjúsági egyesület részére a képviselőtestület által megszavazott adóssá és pénzbeli segítyeket a vármegye jórahagyta.

Gepjárművekkel tözött bérkoszi és ipar gyakorlással alkotott szabályrendelet kihirdetését jelentette be az előjáróság, melyet a képviselőtestület tudomásul vett. A szabályrendelet szerint Celladómőki járas területére 12 db. bérautót engedélyeztek.

Konfirmáció. Az ev. templomban pünkösdi hétfőn volt a konfirmáció. A konfirmációt Bacsi Sándor végezte, megkonfirmáltatott 31 leány és 37 fiú.

Gyermekdal gyűjtési pályázat. A napközben elő s mar-mar veszendőbe menő gyermekdalok és játékok összegyűjtésére nagy szabáson akció indult meg. Az ennek keretében meghirdetett pályazaton a legszebb népi eredetű s eddig nyomatásban meg nem jelent gyermekjátékokat beküldője 100 pengő első és 50 pengő második díjat nyer. A pályázatra beküldendő népi dallamokat úgy kell

című művelődéstudományi folyóirat ez évi szeptemberi száma közli. Ugyaninnen kérhető a pályázat feltételeinek részletes leírása is.

Földak vagyonértékek újabb megállapítása vagyonadóról szempontról. A mezőgazdasági ingatlanok értékesítése eddig másképpen történt a saját kezeletben lévő és másképpen a bebeadott ingatlanoknál, mely utóbbiak vagyonértéket a hasznóbérléshez huzszorosan szabnak meg az érvényes szabályok. Most a folyó évi 2800. számú kormányrendelet végrehajtása tárgyában kiadott pénzügyminiszteri rendelet ezt a különbséget megszüntette, kimondva, hogy a folyó évtől kezdve a mezőgazdasági ingatlanok értékesítését egyöntetűen az alábbi szabályok szerint kell eszközölni. Minden mezőgazdasági ingatlan vagyonértéke annyi, amennyit az illető ingatlan annak megér, aki az ingatlanon, annak értékesítésére vállalkozik, a vidéken általában szokásos módon gazdalkodik. Ez az érték tekintendő az ingatlan rendes forgalmi értékének. A forgalmi érték megállapításánál tekintetbe jön az a vételár, amelyért az illető ingatlan tényleg megvásárolta a tulajdonosa, ha azóta még hosszabb idő nem telt el és az országosan mutakozó ingatlanár, amelyért az ingatlan tényleg értékesíteni lehetne. Az ingatlanért tényleg fizetett vételárat kell a vagyonadó kimutatásánál venni, ha az adózó az ingatlan az adóvet megelőző évben szerezte és a vételár pénzben vagy pénzt helyettesítő értékben ki volt kötvé. Régebben vásárolt vagy más módon szerzett (örökölt, ajándékba kapott) ingatlan értékelése mindig a forgalmi érték alapján történik, amelyre vonatkozólag a pénzügyminiszter évről évre intézkedik, a forgalmi árak alakulása szerint. A pénzügyminiszteri rendelet szerint számított forgalmi értéknél alacsonyabb az az ingatlan sem értékelhető, amelyet az adóvet megelőző évben vásárolt a tulajdonosa. Egyazon birtokosnak egy gazdasági egységet alkotó egész birtokát egyben kell értékelni és pedig külön-külön az egy gazdasági egységet alkotó kertek (komioskertek), gyümölcsösök, virágos és zöldszékeskertek) és a szőlők, végül a gazdasági egység többi részét kitevő egyéb ingatlanok. Az ingatlanokat mindig összesen alkotársz-ikkal, tartozékaikkal és a velük kapcsolatos jogokkal együtt kell értékelni, míg az ingatlanokkal kapcsolatos elő és holt leiszorélek külön értékelendők. Alttaliban egyazon adózónak egy egy község határában összesen mezőgazdasági birtokait egy jószágtestnek kell tekinteni.

Leszuhant pilóta. Barzsalmas szerencsétlenség történt pünkösdi vasárnapján Gyöngyösön, a lejövő magyar aviatika egyik csapatosa Porkolab Ferenc, néhai Porkolab Gyula volt battyandi ev. lelkész fia, földünk a gyöngyösi repülőnapon a közönség szemé láttára pépével lezuhanat és szörnyet halt. A barzsalmas tragédia nemcsak Gyöngyösön, de ország-szerte mély részvétel keltett, mert Porkolab Ferenc egyike volt a legkiszegtebb magyar pilótáknak és az ő bravouros mutatványai mindenkor a mezből származó és legfontosabbban a nemzetiek. Temetését Budapesten volt c. u. r. t. k. on, a hőstik temetőjében nagy részvét mellett, amelyen Gyöngyös városa is képviseltette magát. A temetési szertartást Szabo Gabor tabori lelkész, volt celladómőki ev. segédlelkész végezte, aki gyöngyösön felápitott bezedében jeltettezte a kiváló pilóta érdemeit, a magyar nemzet egyik büszkeségének nevezte, akire nagy feladat vár volna nemzetünk történetében.

Elhunyt hajadon. Horvath Károlin éves felsőmertei hajadonát pénteken reggel szíve az agyában halva találták. Az orvosrendőri vizsgálat megállapította, hogy halálát szívvelhülyeség okozta.

Ev. ifjúsági konferencia Bobán. A keménysajjai ev. egyházmegye ifjúsági máj és holnap ifjúsági konferenciát rendez Bobán, amely konferenciára nagy számmal képviseltek maunkat a ifjúsági egyesületek előadását

a KIE titkára szakol be. A konferenciát hétfőn délután 4 órakor zárja be—ünnepelesen Molitorisz Janos esperes.

Halálós szerencsétlenség a Somló hegyen. Súlyos szerencsétlenség történt pünkösdi hétfőn este 8 és fel 9 óra között a Somló hegyen. Czuppon Kálmán 60 éves merseváti földműves vendégeit akarta hazavinni a Somló hegyről, fia hatra maradt, hogy a pincét lezárja, a vendégekkel megrakott lassu lépeben indult a hegyről lefelé Czuppon Kálmán bajtorta a lovakat, azonban a z-biaikat elfelejtette becsatolni s amide a lovakat nem tudta a kantarral megfékezni, egy kanyarnal egy nagy lökés ment neki a kocsira, a vendégeknek idejekorán sikerült a kocsiról leugralni, Czuppon pedig a kocsiról felutatóra besejt. A kocsis vonszolta tovább lefelé a hegyről, amíg a ruha le nem szakadt róla, lába beleakadt a főrhebe, a kocsi nem ment keresztül a sulyos börtörtáriszt, belső zódásokat szenvedett. Fia és a vendégek nem tudtak segítséget sietni a szerencsétlenül bensek, mert ekkorra a katasztrófa meglőrtént. Azonnal kocsira tettek, haza szállították Mersevátra, onnét pedig beszállították a helybeli közkórházba, ahol azonnal ápolás alá vettek. Kihallgatni sem lehetett, mert már esztörtökön délután agonizált és anélkül, hogy eszméletét vissza nyerte volna, este 11 óra tájban meghalt a kórházban. A szerencsétlenül járt ember és családja iránt nagy részvét nyilvánult meg az egész környéken. Temetésé tegnap délután volt 4 órakor Merseváton.

Az 58-os számú Lehel cserkészcsapat kedden délután 5 órakor azelőváltásti pünkösdi pályán tartott. A zászlóavatalás ünnepeit részt vett Kulcs Imre az ország cserkészövénység megbizottja, akit Koch József orszéki főnököz és megköszönte az év szavak kíséretében az általa adományozott órsi zászlót.

Tízoltó zászló avatás Csöngén. Söp-ünnepe volt pünkösdi hétfőn Csöngén, ekkor ünnepele a csöngéi önk. törvényhatóság fennállásának 50 éves jubileumát és a zászló avatást fel vitéz Pokomandy Gyulán által adományozott zászlót. Az ünnepeken rész vett Odlly Lajos (Kispán), Jánosy Gábor országgyűlési képviselő, dr. Kiss Emil ügyvéd és a helyi elő. A szép ünnepeleken városukból is sokan jelentek meg, akiket Fiszar Károly (tízoltófőparancsnok) ödvözölt. A zászlót Kovacs István csöngéi ev. lelkész nagyhatású beszéddel ünnepesen avatta fel, majd Kiss Emil de. törzrendeseti felhívóval mondott hitabírási beszédet a zászló jelentőségéről és annak hivatásáról, utána bankett volt a Kiss-féle vendéglőben, ahol számos pohárköszöntő hangzott el. Ete az egyesület műkedvelő zenéje a Fruska című vigatékot adta elő nagy kéréssel, majd reggelig tartó táncmulatság lejezte be az ünnepeket.

A régi harag átká. Kedden este Török Antal keménysajpónai földműves hazafelé indult Seregnyen lévő szőlőjébe, hszamenet találkozott régi haragosával Holpert Imre keménysajpónai lakossal és ekkor egymással először szótörtődni kezdtek, később pedig öszeszóvaltkoztak. Hazaerre a faluba Török Antal haza előtt már majduen tetlegességre került a sor, Török Antal Jozsef nevű 21 éves fia látva apja szorozottult bajszait, ottbgyatta barátait, hogy apjának segítségére siessen, hogy haza kísérje, Holpert Imre az oda érkező Török Jozsefet a nála lévő szőlőkaróval egy fejbe vágta, hogy a feje beborútt, összeesett. Mikor Török Antaló kiment az utcára, hogy hát a barátok, Holpert Imre a karóval súlyosan bántalmazta. Török Jozsefet meg az éj folyamán be-szállították a celladómőki kórházba, állapota súlyos, de nem elévélésélyes.

Polgári leányiskola évzáró tornaünnepe. Pünkösdi vasárnapján délután 5 órakor a helybeli Sportpályán tartotta a polg. leányiskola évzáró tornaünnepejét. Előkelő és szép számu közönség lepte el az egész sportpályát,

g hang legyen. A díratörzsegek Bartók Bela és Kodály Zoltan Zeneművészeti Főiskolai tanárok, valamint a Magyar Kórus és Énekesző zenei folyóiratok szerkesztősege. Ez utóbbinak címere Budapest I. Fery Oszkar utca 56. kőidendezik be—1933. augusztus hó 20-ig a pályázatok. Az eredményt és a beszállított legerkésebb dallamokat az Énekesző

dor celladómőki lelkész. Turóczi Zoltán győri lelkész és Weisz Frigyes keménysajpónai lelkész, Góty Ferenc keménysajpónai ev. igazgató tanító. Az istentiszteletet tartja Blak Janos gercei lelkész az ifjúsági székházat pedig felalitha Molitorisz Janos esperes, az ifjúsági munkájáról pedig Eros Sándor lelkész

szerű gyakorlatiában. Az ünnepeleken a győri felvonulással és imával kezdődött, amelyben résztvettek az összes növendékek. Ezzel szembe dancmulatság volt—szóadtak a III. és IV. o. növendékek, a sa négyaktusosokat I. és II. o. növendékek mutattak be, amelyeket a II. o. növendékek magyar dalaival szavaztak

bemutatta az I-IV. osztály. Utána malom-juték következett, előadta az I-III. osztály. Majd szavalókörös következett, előadta az I-II-III. osztály. A következő szám Botyá-korlat volt, előadta a III-IV. oszt. Repülőgép torna, amely egyik legsikerültebb száma volt az önépítőknek a III-IV-ik osztály adta elő. Három ének, melyeket az összes növendékek énekelték. A zárószám magyar tánc volt, elő adta a II-III. osztály. A gyönyörű önépítést Molnár önépítők, munkája díszes és nehéz volt, de a kitűnő eredmény méltán igazolta munkásságát s a legnagyobb elismeréssel kell adoznunk érte.

Új csendőrszakasparancsnok. Tuzsai János m. kir. csendőrhadnagy nyugdíjazása- val az úreszedésben levő szakasparancsnoki állásra Erdélyi József m. kir. csendőrtiszthe- lyettes neveztek ki, aki állását már el is foglalta.

Céldomolki av. ifjúsági egyesület szék- házának felépítése. A céldomolki av. ifjúsági egyesület a héten közgyűlést tartott, amelyen elhatározta, hogy új székházát a paróchia Baross utcai frontján építi fel.

Bucsanok. A pünkösdi önépítők alkalmából a bucsujárás folytatódott, itt voltak a kapovariak, gartaiak, káldiak, gércsek és a sátek.

Felüfűztek a Mária Kongregáció szini- előadása; dr. Horváth Karoly 1 P, dr. Ger- lits Elek 2 P, dr. Pintér József 1 P, N. N. 20 fillér.

A filleres csomagforgalom június 1-től november 15-ig újabb élethez lépett. A csoma- gok 50 százalékos díjfedezményvel adhatók fel beföldre bármely postahivatalnál és postai ügykörségnél. Ezen szállítási díjfedezmény csak a kizárólag friss gyümölcsöt tartalmazó csomagokra terjed ki, az egyéb gyümölcsökre így például az aszalt vagy dli gyümölcsre, meggyoróra, dióra, valamint zöldségfélékre és a gyümölcsök fogalmá alá nem tartozó mező- gazdasági terményekre (például gesztenye, pa- radicsom stb.) nem vonatkozik.

A Pestí Törsde 16 oldalas ujszám dr. Marschall Ferenc, dr. Nemeth Béla, dr. Orszagh Sandor, Gallia János és mér (Milaon), dr. Weber Tibor London irak cikkeket. Erd- kes riportok szólnak be a bollettalajp kiegyezését célzó új intézkedésekről és adó- nemekről, a Máv. szénzállítási eredményéről, a könyvpiacról, a világgazdasági koleran- caról, az új kiírás és konpenzácós megál- lapodásokról, a Sajat Utthonban történt vihar- ros közegezésről stb. A textil, biztosítási, vas- és repipari, vegyszeri, vidéki hitelélet rovatok is sok érdekes információt és eredeti értekezést közölnek.

Céldomolki. A világ minden tájáról bejelentették már részvételüket a cserkészcsa- pban. A várható létszámról már a multkor számunkban beszámoltunk. A külföldi cserké- sek is a tudásukat legjavát fogják bemutatni s így a magyar cserkészeknek sem szabad öble- teti kennekkel varni a nagy napot, ha meg akarjuk tartani azt a pozíciót, amelyet hosszú évek során a különböző világtáboroz-ásokon magunknak kivívtak. A cserkészek to- daest nem kisebb egyén, mint Lord Baden Powell fogja elbíralni. A nagy közléséből néha a közönség is lát valamit. Így a közel napokban volt a vitorlázórepülés és a víz- cserkész bemutató. Az előbbinek egyik leg- érdekesebb száma a vízfől való felezés. A vizes- cserkész bemutató számból legnagyobb érdeklődésre az u. o. esztimófordulás tar- that számot, amelyet Európában csak a ma- gyar cserkészek tudnak bemutatni. A nagy idegenforgalomra való tekintettel egyes o- sapatok külön idegen nyelvet bíró rajokat állí- tának ki, akik hivatalba lesznek az idegen lát- tozók kalauzolására. A tábor rendjére külön e célra állított labori rendőrség fog ügyelni. A szegények számára megakadályozására kö- zösítjük a káldiak és a filleresek köz- közönségének a csapaton vesznék részt a nagy napokban, akik jelen lesznek a Jam- bungen, hanem azok is, akik utthon marad- nak. A táborparancsnokság ugyánis ez a ka- tálogon meg akarja ismertetni a külföldi cser- késekkel az ország nevezetesebb helyeit. Így a káldiak a Balatonra Győrbe

Hat perc alatt a világ körül. A híres angol Reuter távirati ügynökség, amely a vil- ág minden nagy lapját ellátja hírvirnyaggal, legutóbb kipróbálta hírszolgálatának gyorsasá- gát. Feladatként egy néhány szavas távirat- ot, amely hat perc alatt került meg. A modern sajtó a technika minden vívmányát igénybe veszi, így például Tonai Világlapja expresszvonaton, repülőgépen és képtávíró- n kapja a világ eseményéről készült felvétel- ket. A gyorsaság a gyors lépcső fontos sze- repet játszik ennek a híres kepelapnak az életében.

A Missok díadslutja Spanyolország- on és Portugálián keresztül. A Szinhazi Elet új száma remek felvételben szamol be a ken- deresi jótékonyestünnep szereplőiről. Érde- kes riportot közöl a spanyol közhanguatról, amely a madridi választás után is váloz- talon Gál Juliában találja a Miss Europa ver- seny győztesét. A Missok közöttben a madridi és liszaboni Touring Clubok rendezésében nagy autókirándulást tettek Portugáliában, ahol az estoril strandon új ünnepeket ren- deztek tiszteletükre. Két érdekes színész- nő cikk is van az új Szinhazi Eletben: Rókk Marika megintérjövata a Budapestben tartó- zó Mr. Vanderbiltet és Rellé Gabriella a saját világa kertjében eljászotta főszerpeit. Hatvany Lia Szinhazi levele, Harmath Imre Önkritikája, Harsányi Zsolt kalandja a sevill- i borbélyal, Lakatos László novellája, Hu- nyadi Sandor regénye és egy sereg érdekes cikk és kép teszi változatos- sá az új számot. Darabmelléklet a Vigaszínház nagy sikere a Vasora nyelvtan- kottamelléklet: Du schwar- zer Zigeuner és Tudja a nagy ég... 64 oldalas Radió Világhíradó, 32 oldalas gyer- mekszám, közismukav egé-ziti ki a 260 ol- dalas Szinhazi Eletet, amelynek ára 60 fillér, Negyedévi előfizetési díj 650 pengő. Kiadó- hivatal VII. Erzsébet körút 7. A Szinhazi Elet minden heten száz értekes jutalmát az elő- zelőtőlnek és olvasóinak.

lek és itatok voltak felh'ozva arany es ezüst tálcákon. Az asztaloktól távolabbra zenészek és énekesek ültek, akik a szerelem- ről és a szerelm istenődjéről és Róma di- cóségéről zengedeztek.

A hangos tivornya! meztelen táncosnők (rendszerint szép raszolgánok) bájos tánci fuzerzetek. Egysz- val Róma fiaí éltek a bold- gú és gondnérküli életet, vagyis a szerelem bódító mámorának szentelték teljes életüket. A gyönyörű majusi idő még jobban fokozta a jókedvet, úgy hogy az orgia egész éjj- át tartott és csak a hajnali órákban szót- mos, amikor a szerelmi mámorától és a túzes sági bortól mindannyian elbágyadva dültek a kerévetre és heverőkre.

A mámorát kielűlt társaság a déltáji órákban újra kezdte a mulatást és épen egy szép káukazusi rabnő táncában gyönyörköd- tek, amikor a szolok- egy gyors futár érke- zését jelentették, aki a csöngői castrumtól jött és Vatinust, a csöngői castrum kapitá- nyát kereste. A futárt azonnal Vatinus elé- vezették, aki az izzadságtól csupa vízben álló futárt még mielőtt szólhatott volna, durván lefordta, hogy mit háborgatja ilyenkor a tar- saságot és mit akar? A futár földelőkva adta elő, hogy: »Uram, jöjj azonnal fegyverbe, mert itt van az ellenség, a honai bajosuz és szá- kallas hungorok (hunok), a sátan fiaí jönnék, a telepok mar Kelet felől mind égnék, az utak tele vannak menekülőkkel, akik mind erre jönnek!«

A hír hallatára Vatinus egyet legyintett a kezével és elmosolyodott, mert az egész- et egy semminek tekintette. Azonban a többi urak és főurak egy-kicsit mar komolyab- nak látták az dolgot és siettek azt Cordus collonatusnak a tudomására hozni. Cordus mint a légio teljhatalmu ura és parancsnoka szinten elmosolyodott a hír hallatára és le- gyintett a kezével és gögősen azt felelte, hogy azokat a fergeket eltagassunk! Azonban a többi urak és útszék úrkölésére mégis riadót fuvatt. Természetesen a dözsolelőlt és bor- terészedett-légió-aiig lehetett labra al- litani és csak a déltáji órákban állhatott barora kézen. » maga a harci kocajába ült, amibe nagy szép szőke paripa volt befogva. Bődzőben tartotta magát és fényes mellvertje és aranyos lősrőnyen sisakja ezer sikrárt ezüst a majusi napfényon. Utána Vatinus lovagolt és a segédcsiszok, ezek után a lovas és gyalogos légio századaí.

Dacára a gyors menetelésnek, mégis 3 óra kellett, míg a jól ápolót hadi uton a csöng- egi castrumhoz értek. A csöngői ca- trum már tele volt a Kelet felől jött menekültekkel és a futár igazat mondott, mert az égő telepok (falvak) füstjei jeleztek a honok közepéit. Cordus collonatusnak a látottak után felhőült a homokára és aróan ideges piras- ság és utána sápadtság futott végig. Vatinust felhívatta néhány tisztjevel együtt, hogy megbeszéljék a gyors teendőket. A légio a castrumtól Keletre levő síkságon állították fel csatarendbe.

A rómaiaknál az akkori harcászalat megfelelő négyzetes formáció képezte a had- állást, ami egy a közép, valamint a jobb és balcsarny megbotasát nagyon megnehezítette az ellenségek. Ezeket a négyzeteket, amiket kiváló a vértezett és rövid kardos és lándzsás lovasság, a négyzetöbön pedig a hosszalándzsás vértezett acélisakos gyalogság védett, az el- lenségek csak lassau lehetett szétörté. Eppen ezzel a háromoldali a római hadsereg abban az időben veretlen volt. (Folyt. köv.)

C S A R N O K

Mit beszél a „Cser“.

Írta: Kemencsei.

Az utolsó tivornya.

A sághégyi castrum (vár) hangos volt a tivornyától. Folyt az arany-zöld sági bor a kópákban és arany-ezüst serlegekben. A sze- relem istenődjének, a szép Venusnak szor- tak ma, utána pedig a nagy lakoma követke- zett. De nemcsak a sághégyi, hanem az egy- házashelyei és csöngői castrumban, továbbá Mesterianában és a kemencsihalálya romai telest is ünnepeit a nép a mai napon. Cor- dus a sághégyi castrum és a sági légio col- lonellusa, vigan kocigatott Vatinussal, a csöngői castrum kapitányával és a többi lé- gio parancsnokaival. Vigan elittették Romát, ezt az ő.öknek hitt megassagot, ezt az örökké tartó világoralmat. Gond nélkül éltek, hisz ez a szép és termékeny Kemencsaija akkor is egy megadta a megéhdhetet a népének, mint ma. A bústeke romaik ezt a nagy oralmat megbonthatatlannak tartották és nem féltek semmitől sem, pedig onnan keletfelől egy ve- szedelmes letele felhő lenyegelte a római oralmat. Aq uocumból (Budáról) már sokszor jöttek különböző értesítések ide is meg Sa- bariába (Szombáthely) és Scarahanciába (Sop- ron) is, hogy egy ideig veszedelmes ellenség van a Keleten.

De a rómaiak csak mosolyogtak és egyet legyintettek a kezükkel felele, mint mikor a semmit szokás kifejezni. Ebben a jóleső sem- mitivevésben a légio parancsnokai és a ka- tonák is teljesen elpuhultak, csak a tivornyák- nak, a dorbézolásnak éltek, mert hát kimerte volna Rómát-bántani? A Jakomán ott volt a telepok szine java. Az ételeket és italokat szép raszolgánok szolgálták fel az uraknak. A castrum udvarán díszes sátrak álltak, amik körül voltak rasva barsony kerévetekkel és székekkel, ezek alatt folyt a hangos zenék. A szerelem istenődjének tavaszai saroktak adozni, ami a majus hónapra szokott esni. A sátrak virágoszokokkal és koszorúkkal vol- tak feldíszítve. Az asztalaon pedig izletes étel-

UJRA KAPHATÓ!
A rheumás bajok házi kezelése.
 Írta: Dr. Engländer Árpád budapesti szakorvos
 II. kiadás. Ara 240 P.
Megrendelhető lapunk kiadó- hivatalában.